

Sreda, 26. jun 2002.
Statusna konferencija
Otvorena sednica
Optuženi je bolestan
Početak u 9.32 h

Molim, ustanite. Međunarodni krivični sud za bivšu Jugoslaviju zaseda. Izvolite, sedite.

SUDIJA MEJ: Ova sednica se održava u odsustvu optuženog. Bilo je neizbežno da se održi ova sednica zato što postoje neka administrativna pitanja takve koja sada moraju da se reše kako bi svedoci mogli da se informišu i kako bismo mogli da odredimo vremenski raspored za budućnost. Drago nam je da je gospodin Tapušević ovde i da predstavlja amikuse. Nastojacu da se kopija transkripta ove sednice predaju optuženom u pritvorskoj jedinici (Detention Unit) kako bi znao šta se dešavalo za vreme njegovog odsustva. Gospodine Najs (Nice), ako sam dobro shvatio, vi želite da govorite nešto o nekim svedocima.

TUŽILAC NAJS: Da. Prvo ću zbog potrebe zapisnika da kažem, a i da bi optuženi to znao da sam ja danas ovde u ime Tužilaštva zajedno sa mojim kolegama, gospodinom Rajnefeldom (Ryneveld), gospođom Uerc-Reclaf (Uertz-Retzlaff) i gospođom Heris (Harris), što se tiče dela optužnice koji se tiče Bosne. Gospodin Grum (Grom) je odsutan. Kao i uvek, asistira mi gospođica Grejem (Graham), referent u ovom predmetu. To je sve od Tužilaštva. Časni Sude, nadam se da ste sada dobili popis svedoka od 25. juna.

SUDIJA MEJ: Upravo smo ga dobili.

TUŽILAC NAJS: U redu. Onda ću da vas odvedem kroz tu listu jer smo je napravili kako bi bila od pomoći i nadam se da će biti od pomoći.

SUDIJA MEJ: Prevodioci nemaju popis. Bilo bi dobro kad bi ga imali.

TUŽILAC NAJS: U redu, onda ćemo sada da ga prosledimo. Nadam se da Pretresno veće ima jedan raniji dokument u istom ovom formatu. To je neka vrsta nacrtu naših dokumenata.

SUDIJA MEJ: To se odnosi na 11 svedoka?

TUŽILAC NAJS: Da.

SUDIJA MEJ: U redu, to imamo.

TUŽILAC NAJS: O tome ne možemo dalje da raspravljamo budući da optuženi nije prisutan, međutim, mi smo izneli naš stav u vezi s tim.

SUDIJA MEJ: Za potrebe zapisnika želim da kažem da se taj dokument odnosi na 11 svedoka za koje ste vi zatražili da se saslušaju bez unakrsnog ispitivanja, po Pravilu 92bis. Nadam se da ste primili nalog koji se odnosi na dva od tih 11 svedoka.

TUŽILAC NAJS: Mislim da se vaš nalog i ovaj moj dokument presecaju.

SUDIJA MEJ: Da, ukoliko se dobro sećam mi smo rekli da K-24 i K-31 treba da se pojave ovde za svrhu unakrsnog ispitivanja, a u vezi sa ostalim svedocima sada treba da donesemo odluku i zato treba da utvrdimo vremenski raspored.

TUŽILAC NAJS: Pre nego što krenemo na te liste i druge detalje, dozvolite mi da iz čisto ličnih razloga zatražim vašu pomoć. Ako sutra budemo zasedali ukoliko optuženi bude u stanju da prisustvuje sednici želio bih da izvodimo dokaze, a ne da se bavimo proceduralnim pitanjima jer ja neću biti ovde. Isto tako, ukoliko sledeće nedelje optuženi bude u stanju da prisustvuje raspravi, mi imamo dovoljno dokaza da popunimo celu nedelju, a ja ću u utorak i sre-

du biti odsutan, neću biti ovde i to ne mogu da otkážem, zato bih vas molio da se proceduralna pitanja ne raspravljaju pre četvrtka. Druga stvar koju bih želeo da kažem je sledeće. Nakon prve nedelje odsustva optuženog, znači prošle nedelje, mi smo se raspitali da li bi nam na raspolaganju mogla biti zadnja nedelja u julu, koja se završava 2. avgusta. Mi smo već ranije razmotrili mogućnost da se svo osoblje pripremi za takvu mogućnost i da ne uzme godišnji odmor u to vreme. I sve do prošle nedelje bilo je moguće da sve dokaze koji se tiču samo Kosova izvedemo do 2. avgusta i da ne moramo da tražimo dodatno vreme. Međutim, budući da je on i dalje lošeg zdravlja i da smo izgubili još dva dana, meni se čini da, ono što je ranije bilo teško verovatno, sada je postalo izvesno tako da ćemo neizbežno morati da zatražimo nešto vremena u septembru. Isto tako, bilo bi nam od pomoći da sada saznamo da li ćemo raditi tu nedelju u julu jer ljudi su napravili neke planove, a onda su počeli da ih menjaju tako da to treba da znamo.

SUDIJA MEJ: Sada ćemo to zajedno da razmotrimo. Da li ima još nečeg što se odnosi na te odluke o kojima želite da prodiskujete sa nama?

TUŽILAC NAJS: Mislite na odluke o vremenu?

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: Ne, mislim da je to to. Još uvek vam ne podnosim zahtev za produženje vremena izvođenja dokaza jer ću se na to vratiti onda kada pogledam količinu dokaza.

SUDIJA MEJ: Bilo bi praktičnije da sada podnesete zahtev za produženje vremena. Ono što najpre moramo da uradimo je pravljenje vremenskog rasporeda sve do jeseni i zato bi bilo praktično da se time bavimo zajedno.

TUŽILAC NAJS: Dozvolite mi da onda kažem nešto u opštim crtama. U vreme kad smo bili optimistični u vezi mogućnosti da završimo sa izvođenjem dokaza koji se tiču Kosova do 26. jula ili 2.

avgusta, imali smo na umu jasne indikacije Pretresnog veća, da Pretresno veće želi da se dokazi, koji se tiču više od jednog segmenta optužnice izvode kasnije i mi smo to uračunali za većinu, ali ne za sve, naših svedoka insajdera. Naš je plan bio da pre letnjeg raspusta dovedemo tri svedoka insajdera. Jedan od njih nesumnivo pokriva događaje koji se tiču sva tri segmenta optužnice, a dvojica to čine u do izvesnog stepena, ali su, zapravo, specifično vezani za Kosovo. Mi smo odlučili da tu trojicu pozovemo pre avgusta iz nekoliko razloga i većina tih razloga i dalje stoji. Među tim razlozima su, prvo, već su napravljeni veoma komplikovani aranžmani da se ti svedoci dovedu da svedoče pre avgusta i bilo bi nepraktično, a možda i rizično po njih, da se to promeni. Prema tome iz čisto ljudskih razloga bilo bi dobro da se ti svedoci saslušaju onda kada je bilo planirano da oni dođu ovamo. Drugi, možda je najvažniji razlog sledeći. Njihovo svedočenje će verovatno biti veoma značajno za druge potencijalne svedoke insajdere jer nema nikakve sumnje da će svedočenje insajdera ovom predmetu na neki način osloboditi druge svedoke koji su se nalazili na sličnim položajima i navesti ih da dođu i svedoče. I svedočenje takvih svedoka ne samo da će značajno poboljšati kvalitet dokaza pred ovim Pretresnim većem nego će veoma brzo dati i dividende u vremenskom smislu. Znači što budemo imali više svedoka insajdera to će biti manja potreba da se oslanjamo na druge vrste dokaza. Prema tome, mi jako želimo da iz tih razloga pozovemo ta tri svedoka i i dalje ostaje naš stav da oni treba ovde da dođu pre avgusta. Budući da mi već sada moramo da podnesemo zahtev za izvođenje dokaza koji se tiču Kosova u septembru jer smo, jednostavno, izgubili toliko vremena da, prema našem mišljenju, uz dužno poštovanja, mi više ne možemo da poštujemo rokove, niti 26. jul, niti 2. avgust. Mi smo razmišljali da li je potrebno da promenimo naš stav u vezi ta tri svedoka i da ih odložimo za septembar ili oktobar. Naš je zaključak da to ne bismo želeli da uradimo iz razloga koje sam već izneo i isto tako, mislim da to neće ni na koji način naneti štetu optuženom. Štaviše, mislim da će mu to biti od pomoći, imajući u vidu da je letnji raspust zamišljen, u velikoj meri, da to bude onaj deo suđenja kada se on priprema za sledeći segment suđenja. Dakle, ako pretpostavimo da će optuženi biti u stanju da prisustvuje suđenju tokom sledećih dana zasedanja što nije sasvim

sigurno, dakle ako on bude u stanju, ako budemo tu trojicu svedoka mogli da dovedemo ovamo, onda će on da se pozabavi tom trojicom svedoka i onda bi ostali svedoci za Kosovo, za koje ćemo mi tražiti dozvolu, biti svedoci o konkretnom zločinu. To je kategorija svedoka za koju on najlakše može da se pripremi. On nam je to već pokazao i on se lakše priprema za te svedoke, ponekad je to uradio, kako je sam rekao, preko noći. Prema tome i njemu će biti lakše da se pripremi za ove ostale svedoke. Prema tome, ukoliko tu trojicu insajdera saslušamo pre letnjeg raspusta, to će optuženom pomoći da bolje i lakše iskoristi svoje vreme. Ja mislim da to ni na koji način neće njemu da ide na štetu. Prema tome, naša namera i dalje ostaje da tu trojicu svedoka pozovemo iako, kada pogledamo naš vremenski raspored, moraćemo da budemo spremni da se pripremimo na mogućnost da iz nekog razloga neki od njih možda neće moći da dođe ovamo. Sledeći element koji utiče na vremenski raspored su svedoci po Pravilu 70. Pred Pretresnim većem još uvek stoji pitanje o jednom svedoku po Pravilu 70, za kog je Vlada, koja ga je i dala tražila izvesne uslove za svedočenje. Ja se nadam da ste vi dobili tekst koji smo mi dobili od te Vlade.

SUDIJA MEJ: Da.

TUŽILAC NAJS: To je, na žalost, vama u ruke došlo vrlo kasno i radi se o mojoj greški. Nisam na vreme pribavio dozvolu da vam to dam. Naravno, mi očigledno o tome treba da raspravljamo i da vidimo kakva je situacija. Međutim, kao što sam već objasnio u više navrata u zadnjih šest meseci postoje drugi svedoci po Pravilu 70 za koje nismo uspeli da postignemo sporazum sa vladama koje ih daju. Stvari mogu da se promene. Te stvari mogu da se promene nezavisno od odluke o ovom svedoku. To je nesumnjivo odluka prilikom koje ćete morati prilično detaljno da razmotrite Pravilo 70.

SUDIJA MEJ: Zaustavićemo se ovde za trenutak. Mislim da naš nalog o rasporedu prema Pravilu 70 možda nije dovoljno jasan. Treba da održimo diskusiju o Pravilu 70 što je pre moguće. Međutim, kako biste već sada znali šta nas najviše brine, mogu da vam kažem da bismo želeli da nam pismeno kažete da li Pravilo 70

uopšte može da se primeni. Pitanje je da li je ovo situacija po Pravilu 70 ili ne. Ako jeste morate da objasnite zašto. Mislim da mi to nismo dovoljno jasno objasnili u našem nalogu o rasporedu i želeli bismo da nam date vaše argumente.

TUŽILAC NAJS: Prekjuče i juče sam dobio prve indikacije da vi po tom pitanju od nas tražite pismeni podnesak i ja ću to da uradim što je pre moguće. Meni je svakako od pomoći to da ste vi potvrdili da posmatrate to pitanje kao na jedno celovito pitanje. I to bi moglo, ako već ne može da pomogne razrešenju pitanja drugih svedoka, može da doprinese debati koja se o tome vodi.

SUDIJA MEJ: Mislim da o tome može i nešto više da se kaže. Nije li to, u stvari, pitanje poverljivosti, poverljiva stvar koju jedna vlada ne želi da obelodani? To je jedno pomalo različito pitanje od Pravila 70 koje se tiče konkretne i specifične informacije jer čini se da je ova Vlada sada zabrinuta da bi neke druge informacije, informacije koje nisu u okviru izjave, mogle da se obelodane, što Vlada ne bi želela. To je nešto različito od Pravila 70.

TUŽILAC NAJS: Ove opservacije su od velike pomoći i mi ćemo kroz njih danas brzo da prođemo, ali ćemo, naravno, to da prenesemo toj Vladi.

SUDIJA MEJ: To je pitanje o kom treba da razgovara Pretresno veće.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: O ovome možemo još nešto da kažemo. Drugo pravilo koje, takođe, treba da se uzme u obzir je Pravilo 54bis, ako se dobro sećam.

TUŽILAC NAJS: Mislim da se ovo pravilo odnosi samo na dokumente.

SUDIJA ROBINSON: Ne samo na dokumente, odnosi se i na informacije.

TUŽILAC NAJS: To su nalozi upućeni državama da se dostave dokumenti. Mislim da ćemo u svakom slučaju da razmotrimo naš položaj. Kad je reč o Pravilu 70 već imamo celi istorijat kontakata između Suda i više različitih vlada i ta su dosadašnja iskustva verovatno na obema stranama stvorila jasna očekivanja i meni je drago da čujem da će to pitanje sada iz temelja da se preispita. U svakom slučaju, vaši komentari su od velike pomoći i potvrđuju, možda ne toliko moj optimizam, ali moje očekovanje da će debata o Pravilu 70 verovatno imati učinak na to da li ću uspeti da pozovem i neke druge svedoke po Pravilu 70. Kao što sam već rekao, možda će da bude i nekih drugih nezavisnih događaja koji će da dovedu do toga da ti svedoci postanu dostupni. Od tih svedoka jedan od njih je vezan samo za Kosovo i za njega će da bude potreban jedan značajan vremenski period, ne dug, ali značajan. I ja predviđam da će to da bude značajan svedok koga Pretresno veće želi da čuje. Prema tome, mislim da svakako par dana treba da se odredi za tog svedoka. Sada bih želeo da pogledamo zadnju listu koju smo mi napravili juče uzimajući u obzir ono šta smo juče znali o zdravstvenom stanju optuženog. Prema tome, morali smo da pošaljemo nazad skoro sve svedoke koji su ovde čekali skoro dve nedelje, ili duže. Pre nego što napustim tu temu, moram da kažem još nešto. Vi to, verovatno, znate iz drugih izvora, a verovatno ste to čuli i od mene. Naime, mogućnost da ovi svedoci ovde svedoče, za njih je jedno prilično teško iskustvo. Oni se drže u hotelima koji su prilično izolovani, oni ne govore engleski, Služba za žrtve i svedoke (Victims and Witness Unit) čini za njih sve što može međutim to je još uvek jedan dosta neugodan proces i oni ne mogu ništa da urade osim da ponovo preživljavaju svoje uspomene. Zato vas molim da pogledate sada ovu listu od 1 do 4, tačnije brojeve 1, 3, i 4. To su svedoci koji su već ovde na popisu i koji se ovde nalaze već dve nedelje. Mi smo ih ovde zadržali. Oni su doputovali iz daleka i mi se nadamo, ukoliko Sud bude sutra zasedao sutra u prisustvu optuženog da će oni moći sutra da svedoče. Svedok broj 2 ima, kao što vidite, isto prezime kao i svedok broj 1. Svedok broj 2 je sve do nedavno bio na

našem popisu. Međutim, u jednom od pokušaja da smanjimo broj svedoka, kako bismo smanjili vreme potrebno za izvođenje dokaza, njegovo smo ime izbrisali. Svedok broj 2 je sin svedoka broj 1 i on se nalazi ovde kao osoba koja prati svedoka broj 1, dakle svog oca koji je lošeg zdravlja. Materijal u vezi sa svedokom broj 2 je uručen optuženom i on je kao mnogi ljudi koji dolaze ovamo, čovek kome je stalo do toga da svedoči. Njegova lična trgedija sastoji se u tome da su tokom događaja na Kosovu ubijeni njegova supruga i njegovo troje dece. On i njegov otac govoriće o tim događajima. Mi smo do sada videli da takve svedoke optuženi obično unakrsno ispituje i stoga, imajući u vidu ako sutra bude dovoljno vremena, a imajući u vidu da je on ovde i ukoliko se neke stvari budu osporavale u vezi sa tim, po mišljenju Tužilaštva, groznim događajem u ulici Miloša Gilića, mi tražimo da se sutra, to danas ne možemo da uradimo jer optuženi nije ovde, ali mi bismo zatražili da se taj svedok ispita sutra, ukoliko to sve može da se učiniti u toku jednog dana. A ako ne, onda ćemo sutra da imamo 1,3 i 4 koji će, verovatno, takođe da ispune ceo jedan dan, sa ii bez svedoka broj 2.

SUDIJA MEJ: Prema informacijama koje mi imamo, nije verovatno da ćemo sutra da zasedamo iako ćemo još da se raspitamo. Zaustavimo se ovde na trenutak, da ne bih nešto zaboravio. Mi još nismo dobili zdravstveni izveštaj za ovu nedelju, a dobili smo ga za prošlu. Sada nalažemo da nam se takav izveštaj dostavi.

TUŽILAC NAJS: Hvala. Ako mi dozvolite da kažem da nas pomalo brinu detalji koji su sadržani u izveštaju, to je svakako na Pretresnom veću, ali...

SUDIJA MEJ: Da, prvi izveštaj je bio prilično nejasan, ali rečeno je da se radi o jednoj bolesti i napisano je koliko dugo bi ta bolest mogla da traje, međutim od tada nismo dobili ništa.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Kažu mi da je juče dostavljen izveštaj koji će nam biti prosleđen.

TUŽILAC NAJS: Vas verovatno neće da iznenadi ako kažem da Tužilaštvo želi da ti izveštaji budu jasniji. Međutim, mi smo poma-
lo oprezni ako ne i skeptični ukoliko se bude ispostavilo da se te
stvari pojavljuju redovno.

SUDIJA MEJ: To je na Pretresnom veću. Mi ćemo da dobijemo taj
izveštaj, ali, naravno, možemo da se oslonimo samo na doktora.
Radi se o njegovoj odluci i njegova je odluka da donese dijagnozu
stanja optuženog.

TUŽILAC NAJS: Dakle, 1, 3 i 4. Ako njih ne možemo da saslušamo
sutra, to nam stvara velike logističke probleme. Rešenje tih proble-
ma bi verovatno bilo da se oni pošalju nazad, a da se saslušaju,
eventualno, sledećeg četvrtka, a da one koji su već predviđeni za
četvrtak pomerimo za neko drugo vreme, 1, zatim, vidimo 5 i 6. To
su svedoci za utorak. To su svedoci za 2. i 3. jul i oni su vezani za
te datume. Dalje, svedoci za Đakovicu (Gjakove), zatim svedoci 7,
8, 9, 10 za Suvu Reku (Suhareke), zatim 11, Sandra Mičel (Sandra
Mitchell), koja može da svedoči samo 4. jula. Naravno, ukoliko
optuženi neće sutra da bude na raspolaganju, onda ćemo ceo taj
deo popisa na neki način morati da izmenimo. Svedok broj 13,
gospodin Volebek (Knut Vollebaek), on dolazi 8. i 9. jula. Nakon
toga imamo K-25 i, zatim, 10. jula imamo svedoka broj 15. Ja
mislim da ne bismo trebali da imamo poteškoća da javno kažemo
ime tog svedoka, ali ovog trenutka još neću da ga kažem. Zatim
se 15. jula nakratko vraća doktor Bakar (Eric Baccard) i zatim ima-
mo još par svedoka. To su insajderi, rekli bismo niže kategorije i
još nekoliko svedoka, nakon toga, koji svedoče o Đakovici. I prema
našim proračunima to nas dovodi negde do sredine jula, mislim
da ne možemo to preciznije da kažemo, zatim imamo izveštaj
Filipa Kua (Philip Coe), vojnog veštaka generala ser Pitera de la
Bilijera (Sir Peter de la Billiere). Oni se, naravno, odnose samo na
Kosovo. Neki od zaključaka su delimično osporeni, sa čime treba
da se pozabavimo.

SUDIJA MEJ: Da, mislite na gospodina Kua. Zaustavimo se ovde
na trenutak. Mislim da ćemo uskoro morati da prodiskutujemo o

tom vremenskom rasporedu. U njegovom izveštaju se spominje Plava knjiga (Blue Book) OEBS-a (OSCE, Organization for Security and Cooperation in Europe) i mi smo nedavno dobili kopiju te knjige. Meni se čini da je to dokument koji bi mogao da bude od pomoći i kog bismo mogli da uvrstimo u spis, pa vas molim da to uradite kada ponovo budemo nastavili sa suđenjem. Drugi vojni ekspert, vidim da će nacrt njegovog izveštaja danas da bude na raspolaganju.

TUŽILAC NAJS: Da, danas.

SUDIJA MEJ: On se bavi različitim pitanjima od pitanja kojima se bavi gospodin Ku.

TUŽILAC NAJS: Da. Mi smo takođe objasnili zašto. Jedan je na visokom nivou, ima iskustva u komadovanju i on može da govori o povezanosti raznih vidova oružanih snaga, što je potpuno različito od gospodina Kua. I ova kombinacija eksperata nije bez presedana u ovom Tribunalu. Ne može da se očekuje da vojni ekspert, general, pokriva onakvu masu materijala kakvu pokriva gospodin Ku. To ne bi bilo moguće i bili bi nerazumno. Ali, u svakom slučaju, oni sa različitih gledišta mogu da govore o istom materijalu. I, naravno, o tome ćemo još da raspravljamo, ali ova dva svedoka dopunjuju jedan drugog i ne ponavljaju se. Vrlo je važno u ovakvom predmetu da imamo vojnog eksperta visokog nivoa koji će da govori o pitanjima koja će neizbežno da se jave kada je u pitanju optuženi koji je zauzimao takav položaj kakav je zauzimao ovaj optuženi. Ali ne može da se porekne da bi gospodin Ku mogao da govori sa funkcionalne tačke gledišta o nekim stvarima i to vrlo detaljno. Međutim, možemo o tome još da raspravljamo pre nego što se sprovedu bilo kakve organizacione mere za dolazak sera Pitera de la Bilijera. Taj korak nije bez presedana i to se sretalo i u drugim predmetima. Onda dolazimo do 24. 25. i 26. jula i trojice svedoka insajdera, to jest ljudi iz uskog kruga optuženog. Svaki od njih zauzima po nekoliko dana i pod uslovom da sve bude spremno za njihov dolazak, to nam ostavlja još neku rezervu za svedoke o bazi zločina koji će verovatno morati da pretrpe pojedine neugodnosti

pomeranja rasporeda, pre nego što se ovde pojave. U svakom slučaju to nas dovodi do 26. jula. Imamo posle toga još jednu nedelju do 2. avgusta i nešto od onoga šta treba da usledi može da se uradi u avgustu. Međutim, nemojte da zaboravite da sam već rekao da jedan od svedoka koji svedoči po Pravilu 70, treba da stigne uz izvesnu izmenu rasporeda upravo u ovom periodu. A to znači da će neki drugi svedoci morati da budu pomereni, naravno, ukoliko Pretresno veće želi da ga sasluša i ukoliko on bude slobodan, o čemu ja ništa ne znam i to sve pod pretpostavkom da će nama to da bude dozvoljeno da ga pozovemo. Znači tu ima mnogo neizvesnosti. Što se tiče svedoka K-31 Pretresno veće je već donelo svoju odluku. Onda sledi broj 29 i onda prelazimo na sledeće strane, na stranu 8 gde su svedoci 27, 28, 29, a onda, na sledećoj strani, počinjemo od svedoka 43 do broja 50. To je jedan skup svedoka koji su pomenuti i objašnjeni u drugom dokumentu i na te svedoke se neće odnositi unakrsno ispitivanje, to jest, ono neće da bude potrebno jer će ovi svedoci da budu bisirani i, takođe, Pretresno veće se verovatno seća iz dokumenta koje smo već predali, naš proračun za ove svedoke, 27, 28, 29 i od 43 do 50, da će da nam treba oko tri dana, ako oni budu podvrgnuti unakrsnom ispitivanju. To je naš proračun. Znači na strani 7 koju smo do sada preskočili imamo svedoke koji će da budu pomereni neizbežno zbog ovog gubitka vremena usled bolesti optuženog. To su svedoci o bazi zločina i niko ne može da tačno kaže koliko će to vremena da oduzme. Na sledećoj strani počinjemo sa svedokom 37 koji je sporan, ali će verovatno da zauzme veći deo dana. Onda imamo svedoke od R3 do 7 i to će sve da zauzme oko par dana i stužemo do strane 10. Sve odatle, od 51 pa nadalje, su svedoci koji se ne odnose samo na Kosovo.

SUDIJA MEJ: Mislim da ste već dali svoje mišljenje o 51.

TUŽILAC NAJS: Vi ste dali indikacije, ako se sećate i to je bilo privremeno mišljenje, a ja sam rekao da mi možemo da ga odložimo jer on može da govori ne samo o Kosovu i da ćemo da preispitamo svoju poziciju i njegov zahtev u tom pogledu i predati kasnije u toku suđenja. Znači sve što ide posle njega će da bude obrađeno

u skladu sa nalogom Suda posle letnjeg raspusta, ali još bih hteo da kažem da broj 60 na strani 14 i K-38 u vezi sa kim je Pretresno veće privremeno naznačilo da nije sigurno da ovaj svedok treba da bude saslušan i da njegov iskaz treba da bude prihvaćen. Svedok K-38 je ključni svedok za finansijska pitanja mada može da govori i o nekim drugim stvarima, ne samo o finansijskim pitanjima, iako su ona centralna za njegovo svedočenje. 53, na strani 11. Međutim, Pretresno veće nije bilo sigurno da možemo da ga pozovemo bez dalje rasprave. Možemo da ga odložimo za kasnije ukoliko bude osporavana svrsishodnost njegovog pojavljivanja ovde. Mi bismo više voleli da rasprava o finansijskim dokazima bude obavljena pre letnjeg raspusta i hteo bih da vam se obratim u vezi sa svedokom K38 i kasnije iz dva razloga ...

SUDIJA MEJ: Samo jedan trenutak.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Nastavite, gospodine Najs (Nice).

TUŽILAC NAJS: Mi bismo voleli, kao što sam rekao, da to obavimo pre letnjeg raspusta iz dva razloga. Pre svega, imamo još dosta toga da uradimo u vezi pripreme finansijskih dokaza koji su, naravno, vrlo kompleksni i teško ih je obraditi, a drugi razlog je, da budem sasvim iskren, ukoliko ima nekih razloga, a naznačeno je da ima, da gospodin Torkildsen (Morten Torkildsen) bude isključen sa spiska svedoka zbog toga što bi morao da nastavi svoj posao kao finansijski i stražitelj u Norveškoj (Norway). On je ovde za ovaj predmet tako da bi u idealnom slučaju, ukoliko bude bilo vremena, mi bismo sigurno više voleli da uključimo njegov finansijski izveštaj i da sva pitanja o prihvatljivosti budu rešena za vreme letnjeg raspusta i onda bismo mi verovatno izneli svoje mišljenje o K-38 kao odgovor na vašu poslednju odluku. Međutim, vreme je ograničeno kao što svi znamo i mislim da ćemo morati u jednom trenutku da napravimo izbor između proceduralnih pitanja koje ćemo morati da rešimo i broja svedoka koje ćemo morati da saslušamo. A mi, naravno, delimo želju Pretresnog veća da saslušamo

što više dokaza u ovom periodu. Količina dokaza prema našem planu po kojima treba da budu doneta rešenja u vezi sa svedocima koji se neće unakrsno ispitivati i biće saslušani ili će njihovi iskazi biti prihvaćeni prema Pravilu 70, naravno, je vrlo ograničena. To je otprilike nedelju dana.

SUDIJA MEJ: Nedelju dana posle 26. jula?

TUŽILAC NAJS: Da.

SUDIJA MEJ: Ako uzmemo to kao datum kada možemo da raspravljamo o ovome, da li smatrate da će 26. jula pred nama biti još nedelju dana ili otprilike dve za to pitanje?

TUŽILAC NAJS: To može da bude i duže ukoliko svedočenje svedoka bude trajalo duže. Međutim, može biti i manje ukoliko jedan od svedoka pod oznakom "K" koje nameravamo da pozovemo, jedan od one trojice insajdera, ne bude mogao da dođe u to vreme, jer ukoliko ne budu mogli da dođu pre letnjeg raspusta, onda bi bilo razumno da se njihovo svedočenje generalno odloži. Međutim iz razloga koje sam naveo ranije, mi bismo najviše voleli da ih pozovemo pre letnjeg raspusta i da se pridržavamo svog plana što bi donelo višestruke koristi. Međutim, ovo je jedan od razloga zašto Sud mora ovo da reši u odsutnosti optuženog. Mislim da sada imamo jedan nalog za obelodanjivanje u roku od 20 dana. Mi smo tražili produženje od 10 do 20 dana za jednog od njih i taj svedok bi mogao da zauzme više vremena nego što se obično daje svedocima. Mislim da je 20 dana dozvoljeno u ovom slučaju za svu trojicu, što je i razumljivo, ali to znači da mi onda moramo da predamo njihove materijale, da obelodanimo sve podatke o njima i to baš ove nedelje, ukoliko želimo da ih pozovemo u predviđeno vreme.

SUDIJA MEJ: Pre nego što nastavimo da se dalje bavimo vremenskim rasporedom, takođe treba da vidimo koliko je još proceduralnih pitanja ostalo da se reši i to u dve kategorije: to su nerazrešena pitanja u vezi sa Kosovom i drugo pitanje u vezi Bosne i Hrvatske jer moramo i to da uzmemo u obzir vrlo uskoro.

TUŽILAC NAJS: Da.

SUDIJA MEJ: Moramo da napravimo neki raspored i za ta pitanja. Bilo bi možda od pomoći, ovde imam jednu belešku, da ja pročitam tu belešku o onim pitanjima koja treba da budu rešena. Pitanje pravila 70, zatim dokazni predmet vezan za izjavu doktora Bakara i mislim da sada imamo vaš konačni podnesak o tome.

TUŽILAC NAJS: Da, to je predato juče. Nadam se da je to samo po sebi dovoljno, mada smo mi spremni da to dodatno objasnimo.

SUDIJA MEJ: Možda neće tu da bude potrebe za usmenu raspravu. Pogledaćemo to još, ali, u svakom slučaju, pitanje Pravila 70 mora da se reši. Zatim pitanje izjave gospodina Kua i rasprava o prihvatljivosti, to će morati da se raspravi usmeno, da se saslušaju strane, zatim zahtev za devet svedoka po Pravilu 92bis. U kojoj fazi želite da to rešimo? Da li želite da to uradimo pre ili kasnije?

TUŽILAC NAJS: Treba da imamo u vidu probleme vezane za transport i putovanje svedoka i možemo da odložimo dok ne završe sa svedočenjem oni svedoci koje smo već predvideli.

SUDIJA MEJ: Naravno, bilo bi praktičnije da to rešimo pošto čujemo živa svedočenja.

TUŽILAC NAJS: Sigurno.

SUDIJA MEJ: A što se tiče finansijskih dokaza koje ste pomenuli, mislim da ne bi bilo realno da predvidimo da ćemo da imamo vreme da to rešimo. To će da bude jedno ozbiljno pitanje i zahtevaće mnogo razmišljanja i razmatranja vezana za raspravu.

TUŽILAC NAJS: Sigurno, ukoliko se pojave neki izvori na koje možemo da se oslonimo i koji će ovoj finansijskoj analizi da protivureče. To svakako mora detaljno da se razmotri jer se radi finansijska analiza i jedina alternativa tome je pozivanje ogromnog broja svedoka. To je veoma bitan deo ovog predmeta, tako da, ako smem da predložim, da ukoliko nećemo da izvodimo te dokaze pre leta,

možda bi to trebalo da predvidimo za početak jeseni i da onda naše praktične aranžmane napravimo u skladu sa tim.

SUDIJA MEJ: To bi bilo razumno, mislim da to možemo da predvidimo za početak jeseni, u septembru, ako je moguće.

TUŽILAC NAJS: Možemo da napišemo i podnesak po Pravilu 70 u svetlu vaših jutrošnjih zapažanja i za to će nam trebati par dana, ali će smanjiti obim rada.

SUDIJA MEJ: Neka to bude sedam dana.

TUŽILAC NAJS: Hvala.

SUDIJA MEJ: Sedam dana za pismene podneske.

TUŽILAC NAJS: Još jedna stvar koju Pretresno veće ne bi trebalo da zaboravi, to je da treba da mu se obrati predstavnik Vlade. Oni su, naravno, spremni da to urade, ali moraćemo da predvidimo neko konkretno vreme za to. Oni svakako treba da se potrude da budu raspoloživi u svakom slučaju.

SUDIJA MEJ: To zapravo znači, ukoliko ima i nečega što sam prevideo, da ima još dokazni predmet koji ide uz izjavu doktora Bakara i jedino pitanje koje će da zahteva usmenu raspravu u dogledno vreme. I, naravno, gospodin Ku i Pravilo 70 takođe treba da budu raspravljani u skorije vreme.

TUŽILAC NAJS: Da, sigurno u toku sledećih 14 dana pod pretpostavkom da optuženi bude ovde. Međutim to će da bude skraćених 14 dana jer ne zasedamo sledećeg ponedeljka, a ni u četvrtak i petak.

SUDIJA MEJ: Ne, a takođe smo izgubili i popodne u sudnici te nedelje.

TUŽILAC NAJS: Da li mogu da pomenem nekoliko proceduralnih pitanja koje bih hteo da se reše? Jedno se tiče saradnje optuženog, tačnije saradnje koja se traži od optuženog i njegovih saradnika,

ukoliko bi on želeo da im da uputstva da saraduju. Prvo, Pravilo 68. Pretresno veće zna za vezani *Predmet Šainović* i drugi. Vezano za taj predmet smo imali satanak sa advokatima koji predstavljaju te optužene i objasnili smo im istorijat obelodanjivanja po Pravilu 68 u ovom Predmetu, dali smo im dokument iz koga se vidi šta smo uradili, predložili kako da se radi dalje, ali nismo dobili konkretnan odgovor, mada nemamo razloga da verujemo da oni neće da saraduju, što je od apsolutno ključne važnosti i za ovaj Predmet. Ali u isto vreme imamo i problem prevoda dokumenata koji je već izazvao krize u *Predmetu Krajišnik* i *Predmetu Plavšić*. U tom drugom Predmetu uvodimo neke mere da dozvolimo da se prevodi rade i da budu prihvatljivi, iako oni nisu prevedni u našoj prevodilačkoj službi već ih rade prevodioci koje je angažovalo Tužilaštvo, s tim da budu kasnije provereni. To su zapravo nacrti prevoda koji se šalju u Novi Sad na tamošnji univerzitet gde se u ime optuženih u tom Predmetu proveravaju i mislim da se u 94 posto do 95 posto slučajeva daje odobrenje da takvi prevodi budu prihvatljivi kao da su urađeni ovde. To u velikoj meri štedi vreme i omogućava da se dokumenti prevode mnogo brže. To naravno zahteva saradnju dotičnih optuženih, mada nisam potpuno siguran da je njihova saradnja obavezna jer sve što se traži od njih, sve što je zapravo predviđeno pravilima je da se dokument prevede na jezik koji razumeju, tako da ne mislim da postoji išta u Statutu (Statute) i u Pravilima (Rules of Procedure and Evidence) što kaže da je obavezno da stižu baš iz naše službe za prevođenje. Međutim, nama bi bilo od koristi da saraduje ili optuženi ili njegovi saradnici ili zastupnici u vezi sa tim prevodima koji se tiču Bosne i Hrvatske i u vezi sa dokumentima koji se uvode po Pravilu 68. Mi smo kontaktirali telefonom ove optužene, tačnije njihove zastupnike i oni su nam rekli da nemaju nikakvih instrukcija, mada nisu rekli baš "instrukcija", nemaju nikakvih uputstava od njihovih klijenata i ne mogu da se sastanu s nama zbog toga. Bili bismo zahvalni kada bi Pretresno veće razmotrilo poziciju saradnika, njihovu poziciju je Tribunal prihvatio, da vidimo da li mogu da nam pomognu da rešimo ova dva pitanja, da li preko optuženog ili njegovih saradnika.

SUDIJA MEJ: Da vidim da li sam dobro shvatio problem? Mi smo upoznati sa teškoćama koje su se javile u vezi sa prevodom u *Predmetu Krajišnik*. Da li vi mislite da i u ovom *Predmetu* postoje slični problemi?

TUŽILAC NAJS: Problemi nisu slični toliko zato što je vremenski period koji mi imamo sasvim drukčiji od vremenskog perioda koji je predviđe u nalogu o *Predmetu Plavšić* i *Predmetu Krajišnik*, međutim postoji preklapanje dokumenata i veliki deo dokumenata još nije preveden. Naravno, mi ćemo da budemo selektivni i vrlo skoncentrisani, isključivi u pogledu biranja dokumenata za prevod, međutim sigurno je da naša prevodilačka služba ne može da napravi sve prevode za različite delove ove institucije. I ukoliko postoji neki prihvatljivi metod za obezbeđivanje tih prevoda, brže nego što to može da uradi naša prevodilačka služba i uz manje troškove, onda se treba poslužiti tim metodom.

SUDIJA MEJ: Vi govorite o jednom delu dokumenata koji je zajednički za oba predmeta?

TUŽILAC NAJS: Da. To su dokumenti koji su nam zajednički tako da možemo da se nađemo u situaciji da dobijemo neke dokumente koji su urađeni na taj način i tražimo da budu prihvatljivi za nas, u ovom *Predmetu*.

SUDIJA MEJ: Ako su prihvatljivi za njih, zašto ne bi za nas?

TUŽILAC NAJS: Upravo tako. Jedini razlog može da bude da se optuženi s tim ne slaže.

SUDIJA MEJ: Kao što ste vi pravilno rekli, jedino njegovo pravo je da dobije dokument na jeziku koji razume. Metod prevoda nije propisan.

TUŽILAC NAJS: Tačno. I onda bi to bilo od velike pomoći za nas.

SUDIJA MEJ: Ja govorim, naravno, samo u svoje ime, ali glavno je da to bude prevedeno.

TUŽILAC NAJS: I postoji, naravno, problem s Pravilom 68. Ja mogu da se sastanem sa optuženim da raspravimo ova pitanja zajedno sa amikusima, da obezbedim koji su parametri za naše pretrage po Pravilu 68, dobri parametri. Ja se sećam da sam optuženom ponudio na početku ovog postupka da da svoj doprinos u pogledu materijala po Pravilu 68 i da nam ukaže na sve šta misli da bi bilo korisno. I ja mislim da on ne bi trebalo da sebi uskraćuje mogućnost da učestvuje na taj način. Amikusi su zauzeli stav da ukoliko bude svrsishodno da se oni sastanu sa nama bez zastupnika optuženog, to može da se organizuje u nekom trenutku. Ukoliko se pokaže da optuženi nije spreman da sarađuje uopšte, onda bi drugo rešenje bilo da to raspravimo samo sa amikusima, ukoliko oni budu spremni, a pretpostavljam da će biti.

SUDIJA MEJ: Da, to je jedan problem.

TUŽILAC NAJS: Mislio sam da to mogu sada da pokrenem. Želeo bih da vidim šta drugi misle o tome.

SUDIJA MEJ: Još jedno pitanje koje moramo da razmotrimo, to je određivanje vremena za Pretpretresnu konferenciju za Bosnu i Hrvatsku. Mislim da će to pravilo i dalje da se primenjuje, iako je tehnički suđenje već počelo, ali mi nismo još uvek doneli nalog o tim optužnicama.

TUŽILAC NAJS: Potpuno ste u pravu. Naravno, mi sada unekoliko formulišemo pravila u toku procesa, ali pretpostavljam da bi trebalo da održimo tu konferenciju pre letnjeg raspusta.

SUDIJA MEJ: Da, trebalo bi da to rešimo i da odredimo datum.

TUŽILAC NAJS: Da li možemo da zamolimo da taj datum ne bude datum kada dolazi neki od naših svedoka koji mogu da dođu samo tog dana? Naravno, to uvek može da se promeni.

SUDIJA MEJ: To bi moglo da traje jedan sat ili možda više? Ne znam da li imate neko mišljenje o tome koliko bi to moglo da

traje. Mi smo već počeli na tome da radimo. Dosta nam pomažu naši pravni savetnici i počeli smo pripreme. Naravno, to će da traje duže ukoliko smo spremni da to obavimo na jednoj sednici.

TUŽILAC NAJS: Da, to će da zauzme makar jednu sednicu, možda i duže. Pokušavam da nađem svoj spisak. Ukoliko bismo želeli da to bude sredinom jula, ukoliko Pretresno veće tako odluči ... Nadam se da ja nisam u pravu i da su u pravu oni koji su pravili spisak svedoka i da ću moći nešto da ovde promenim. Moglo bi to da bude negde posle povratka gospodina Bakara, sredinom jula, jer posle toga slede relativno "kratki" svedoci, a ne "dugi" svedoci da tako kažem. To bi bilo zgodno vreme, mada su svedoci koji su ovde okarakterisani kao svedoci insajderi relativno kratki svedoci, uvek je nezgodno ukoliko se oni zadržavaju duže nego što je predviđeno. Ukoliko to bude fiksirano za sredinu jula, ja ću svima u sudnici da dam raspored, kako bi mogli da isplaniraju vreme u avgustu.

SUDIJA MEJ: Ukoliko vi nemate više ništa da kažete, ja ću samo na trenutak da se posavetujem sa našim sudskim savetnikom.

(Pretresno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: U redu, za nekoliko trenutaka ćemo da završimo sa zasedanjem, međutim pre toga treba da saslušamo gospodina Tapušковиća i da čujemo da li on želi da pokrene neka pitanja. Izvolite.

PRIJATELJ SUDA TAPUŠKOVIĆ: Časne sudije, danas je pokrenuto više pitanja. Ja ću pokušati, zaista, kratak da budem Sasvim sigurno je da ćemo nas troje, gospodin Kej (Kay) i ja i gospodin Vladimirov (Wladimiroff), vrlo brzo dati naše stavove u vezi svih ovih pitanja koja su danas otvorena. Istina, teško je danas ovde izlagati bez prisustva gospodina Slobodana Miloševića, ali sve su ovo pitanja koja su od značaja za njega samoga i sasvim sam siguran da ova rasprava danas ne može biti na njegovu štetu, utoliko pre što će on dobiti zapisnik i sigurno će moći i sam da izloži svoje stavove.

Prijatelji suda, sasvim sigurno, nemaju ništa protiv toga da permanentno saraduju sa Tužilaštvom na svim pitanjima koja su od značaja za vašu odluku, na svim onim problemima koji mogu da budu prikladni i koje mi, takođe, možemo zaoštravati. Isto tako, sasvim sigurno je da u ovoj situaciji u kojoj se nalazimo, verovatno će morati doći do izvesnog pomeranja onoga roka u kome su trebali da budu završeni dokazi u vezi sa Kosovom i ja sam ubeđen da će Sud voditi računa o tome da to suđenje, pored toga što treba da bude brzo, mora, sasvim sigurno, da bude i pravično. Međutim, veliki je problem što u ovom momentu pred nama stoji i veliki rad na one druge dve optužnice i čini mi se da to treba imati stalno u vidu. Ja bih mogao da kažem sledeće u vezi jednog problema koji je postavio gospodin Najs, a tiče se, na primer, onog stava da treba ispitivati tri svedoka koji su povezani sa događajima na celom području, koji se tiče sve tri optužnice. Meni se čini da to ne bi bilo u redu da se bilo koji svedok ispituje u momentu dok još nije ispitan sav materijal vezan za druge dve optužnice. Koliko god da sam pažljivo saslušao argumente gospodina Najsa, to ne bi trebalo uvažiti. Isto tako smatram da će se Sud držati principa koga se držao do sada, da svi koji su bili predlagani po Pravili 92bis ipak budu u situaciji da budu unakrsno ispitivani. Što se, pak, ostalih stvari tiče, to se odnosi na brojna pitanja vezano za Pravilo 70. Tu se mora, sasvim sigurno i od nas uputiti Sudu određeni podnesak koji se toga tiče. Ja lično mislim, govorim u svoje ime, da Pravilo 70 omogućava da se svaki svedok ovde ispita pozivajući se na to da ne odgovori na pitanja koja se tiču poverljivosti. Ali očigledno, po nekom mom shvatanju, to se ne odnosi toliko na ovog svedoka, jer ovaj svedok u okviru ovog iskaza koji ja poznajem, nema ničega što bi moglo da bude poverljivo. Verovatno se to tiče nekih svedoka koji bi možda moglo ovde doći. To ćete vi proceniti i vi ćete o tome odlučiti. Ja lično mislim da Pravilo 70 omogućava punu zaštitu svakom svedoku koji se ovde bude pojavio. I u vezi svih drugih stvari, mi ćemo se truditi da vam odgovorimo brzo, odmah nakon što i Tužilaštvo da svoje stavove u odnosu na ova pitanja koja su danas ovde postavljena. Ja sam možda dužan samo jednu stvar da ovde vama danas iznesem, a to je, ja sam više puta bio upozoravan od Tužilaštva da sam preuzeo na sebe obavezu da dam jednu istorij-

sku prezentaciju nekih stvari vezanih za događaje u Jugoslaviji. Ja sam to bio pripremio. Ali proučavajući materijal vezan za Kosovo, ja sam došao do jednog dokaza koji postoji kod Tužilaštva, već. To je dokazni predlog broj 2611 i tiče se "Kosova i Metohije i istorijskog pogleda na Kosovo", što je objavio Savezni sekretarijat za informacije u Jugoslaviji još 1998. godine i procenio sam da bi bilo deplasirano da ja unapred dajem nekakav svoj pogled na ceo problem, ako već u materijalima Tužilaštva tako nešto postoji na jedan sažet, skraćeni i vrlo argumentovan način. Uostalom tek treba da se pozabavimo tim problemom i mi već radimo u punoj meri na problemima koji se tiču ekspertskeg izveštaja istorijskog stručnjaka koji nam je već dostavljen. I na kraju hteo bih da kažem samo jednu stvar koja se tiče prevođenja. Ja mislim da ti ekspertske nalazi bi trebalo da se prevedu, jer se radi o tome da onaj ko čita te ekspertske nalaze, mora da besprekorno da poznaje jezik. Tu se radi o stručnoj terminologiji, tu se radi o pravnoj terminologiji, terminologiji vezanoj za vojna pitanja, istorijska pitanja ... Procenjujem da Slobodan Milošević nema ekspertske poznavanje jezika tako da u tom pogledu mislim da bi Sud trebao da donese određenu odluku da se ti ekspertske nalazi prevode na način kako bi oni njemu bili sasvim dostupni, jer postoji odluka da mu se sve dostavlja na maternjem jeziku. To bi bili neki opšti stavovi u ovom momentu. Ako vi imali nešto što bi trebali nama da naložite da uradimo, mi smo spremni da svaki vaš nalog blagovremeno obavimo.

SUDIJA MEJ: Hvala vam, gospodine Tapušковиću. Gospodine Najs, tu je izneta jedna stvar, među ostalima, a to je pitanje svedoka insajdera i toga koliko je prikladno da se jedan takav svedok pozove pre nego što se otvore drugi segmenti Predmeta.

TUŽILAC NAJS: Pre svega, sva ta trojica svedoka će u najvećoj meri da se usredsrede na Kosovo upravo i zato smo mi njih naveli kao deo kosovskog segmenta. Međutim, naravno, neizbežno je, a to nije nešto što se odnosi samo na te svedoke, da se svedoci koji se pozivaju za Kosovo mogu da imaju materijala koji govori i o drugim delovima ovog predmeta. Na primer, lord Ešdaun (Paddy Ahdawn) je bio takav svedok kome je Pretresno veće dozvolilo da

govori i o stvarima koje se tiču i drugih delova Predmeta, iako je ovamo došao radi kosovskog segmenta. Jednom kada ti svedoci dođu, možda je moguće da se ti svedoci i vrate još jednom ukoliko se odluči da oni moraju da govore o nečemu drugom ili ukoliko se odluči da je potrebno dodatno ispitivanje u vezi sa njihovim iskazom koji se odnosi na druge delove ovoga Predmeta, međutim mi smo pripremili listu svedoka na osnovu pretpostavke da su ti svedoci usko vezani za Kosovo, da trebamo da pokušamo da ih dovedemo ovamo u okviru kosovskog segmenta. Osim toga, Pretresno veće je tek relativno skoro dalo neke indikacije kad je reč o svedoku o finansijama, a i o drugim svedocima, da bi bilo bolje da takvi svedoci svedoče kasnije. Međutim, do tog trenutka smo već napravili prilično kompleksne aranžmane da ti svedoci dođu ovamo u okviru kosovskog segmenta, što znači da se oni moraju prilagoditi ovom procesu, oni moraju poduzeti prilično kompleksne korake u vezi vlastite sigurnosti i ako ostavimo po strani sve druge razloge koje sam ranije objasnio, mislim da bi bilo veoma teško, veoma nepraktično, a možda i rizično da oni dođu kasnije da svedoče zato jer bi na taj način vremenski period u kom je poznato da oni dolaze da svedoče bio bitno duži. Prema tome, mi bismo iz svih ovih razloga koje smo naveli tražili da Pretresno veće kaže da svi problemi koji mogu da proisteknu iz toga da će oni da svedoče o pitanjima širim od samog Kosova, da se svi ti problemi reše na neki način koji neće doneti nepovoljne posledice po optuženog.

SUDIJA MEJ: Hvala.

TUŽILAC NAJS: A kad je reč o prevodima izveštaja veštaka, mi, naravno njih prijevodimo i molim vas da nam u vezi sa tim ne dajete neke stroge vremenske rokove, jer bez obzira na to da li smo mi te izveštaje obavezni da prevedemo u vezi sa Pravilnikom ili ne, mi ćemo ih prevesti i oni će u jednom trenutku svi da budu prevedeni. Ukoliko ima pitanja, ukoliko se može govoriti o tome da od nas tražite da odložimo neke ili jednog od trojice insajdera za period nakon leta to ćemo onda morati da pogledatmo od slučaja do slučaja i možda ćemo o tome morati nešto da vam kažemo *ex parte*, da vidimo u kojoj meri oni mogu da govore o nečemu što

izlazi van okvira Kosova. Ja sada ne mogu dalje da govorim na ovoj sednici iz očiglednih razloga.

(Pretno veće se savetuje)

SUDIJA MEJ: Sada ćemo da napravimo pauzu od pola stata, a kad se vratimo reći ćemo vam koje su naše odluke. U međuvremenu molim da sekretar i naša sudska savetnica dođu da se konsultuju sa nama. Rasprava se nastavlja u 11.20.

(pauza)

SUDIJA MEJ: Pretresno veće donosi sledeće naloge u vezi sa vremenskim rasporedom. Ali, prvo, morao bih da odgovorim na prigovor koji je izneo gospodin Tapušević, a koji se tiče tri svedoka insajdera koje Tužilaštvo želi da pozove u kosovskom segmentu ovog Predmeta. Osim ukoliko ne bude daljih argumenata u vezi sa pozivanjem tih svedoka, Tužilaštvo sme da pozove te svedoke. A sada, dakle, vremenski raspored. Sedinice u ovom Predmetu nastaviće se do 26. jula. Nakon toga imaćemo četvonedeljni prekid koji treba da se iskoristi za pripremu preostalih segmenata Predmeta. Pretresno veće će da nastavi rad u ovom predmetu 26. avgusta i to do petka 6. septembra. U tom vremenu ćemo da saslušamo ostatak dokaza Tužilaštva za Kosovo. Tuilaštvo će, ukoliko to bude potrebno, moći da podnese zahtev da se taj period produži za još jednu nedelju. Organizacija rada nakon toga, na primer da li je potrebno da se napravi još jedna pauza pre nego što se započne sa ostatkom ovog Predmeta, to će da se razmotri kasnije kada čujemo argumente optuženog. Pretpretresna konferencija za bosanski i hrvatski segment ovog Predmeta održaće se u petak 12. jula u 14.30. To još zavisi o potrebnim organizacionim okolnostima. Imajući u vidu sadašnju bolest optuženog i njegove ranije probleme sa zdravljem, Pretresno veće po Pravilu 74bis nalaže potpuni zdravstveni pregled optuženog i upućuje sekretara da to odmah organizuje kako bi Pretresnom veću mogao da se dostavi izveštaj o zdravstvenom stanju optuženog do 17. jula. A sada, ukoliko nema još nekih drugih stvari o kojima treba da se govori ...

TUŽILAC NAJS: Samo ovo. Da li je 12. jul jedan od dana koji su bili predviđeni za održavanje plenarne sednice?

SUDIJA MEJ: Da. Ukoliko imate neke poteškoće u vezi s tim datumom, onda nam možete izneti argumente i onda možemo da nađemo neki drugi datum.

TUŽILAC NAJS: Naime, na osnovu pretpostavke da se u te dane neće zasedati, ja sam planirao da radim na ovom Predmetu na jednoj drugoj lokaciji. To su, naime, dosta važne stvari koje moram da obavim i ja sam ih upravo planirao da tih dana to radim, jer je bilo planirano za te dane da ne bude suđenja. Zato bih zatražio da se taj datum ipak pomeri. I još samo jedan detalj, kad smo razmatrali novosadski prevodilački projekat, moram da kažem da je to projekat prevođenja na engleski, a ne na BHS. Dakle, to je ono šta se sada radi na novosadskom univerzitetu.

SUDIJA MEJ: U redu, razmotrićemo situaciju koja je vezana za 12. jul. Ukoliko možemo da zasedamo tog poslepodneva, bilo bi korisno da zasedamo čak i ukoliko se ne budemo tada bavili Pretpretresnom konferencijom.

TUŽILAC NAJS: Hvala, ali dozvolite mi da vam se još u vezi tog datuma obratim uobičajenim kanalima, kad budem proverio kakva je tačno moja situacija toga dana.

SUDIJA MEJ: U redu. Sada prekidamo raspravu sve dok ne bude moguće dalje da zasedamo u ovom Predmetu.